

כריתות כג

הספק	שלב בירור הספק	הדין	הסיבה
האשה שהביאה חטאת העונף ספק	עד שלא נמלקה נודע לה שילדה ודאי	תעשינה ודאי	שממין שהיא מביאה על הודע מביאה על לא הודע

המצב	מי אכל מה	הדין	
חתיכה של חולין וחתיכה של הקדש	אכל אחת מהן ואין יודע איזה מהן אכל	פטור	ר"ע מחייב אשם תלוי
	אכל (גם) את השניה	מביא אשם ודאי	
	אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה	ר' עקיבא: זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי	ר' יוסי: אין שנים מביאין אשם אחד.
חתיכת חלב וחתיכת חולין	אכל אחת מהן ואינו יודע איזה מהן אכל	מביא אשם תלוי	
	אכל (גם) את השניה	מביא חטאת	
	אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה	זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי	ר"ש: שניהם מביאין חטאת רבי יוסי: אין שנים מביאין חטאת אחת
חתיכת חלב וחתיכת קודש	אכל אחת מהן ואינו יודע איזה מהן אכל	מביא אשם תלוי	
	אכל את השניה	מביא חטאת ואשם ודאי	
	אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה	זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי	ר' יוסי: אין שנים מביאין חטאת ואשם אחד
חתיכת חלב וחתיכת חלב קודש	אכל אחת מהן ואין יודע איזו מהן אכל	מביא חטאת	רבי עקיבא אומר: אף אשם תלוי
	אכל את השניה	מביא שני חטאות ואשם ודאי	
	אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה	זה מביא חטאת וזה מביא חטאת	רבי יוסי: אין שניהן מביאין אשם אחד
		רבי עקיבא: זה מביא חטאת וזה מביא חטאת ושניהן מביאין אשם אחד	
חתיכת חלב וחתיכת חלב נותר	אכל אחת מהן ואין יודע איזה מהן אכל	מביא חטאת ואשם תלוי	
	אכל את השניה	מביא ג' חטאות	
	אכל אחד את הראשונה ובא אחר ואכל את השניה	זה מביא חטאת ואשם תלוי וזה מביא חטאת ואשם תלוי	ר' יוסי: כל חטאת שהיא באה על חטא - אין שנים מביאין אותה

קושי על ר' יוסי: א"ל רבא לרב נחמן: לרבי יוסי חטאת הוא דלא מייתו שניהן, הא אשם תלוי מייתו שניהם, היינו ת"ק!

ניסיון לתרץ ודחיתו: וכי תימא: חתיכה משתי חתיכות איכא בינייהו, והתניא, רבי יוסי אומר: זה מביא אשם תלוי וזה מביא אשם תלוי!

תירוץ: א"ל: הא קמ"ל, דמאן ת"ק? ר' יוסי.

חתיכת חלב וחתיכת חלב נותר כו'.

קושי: א"ל רבא לרב נחמן: וליתי נמי אשם ודאי, דנותר דקדש הוא!

תירוץ: אמר ליה: דלית ביה שוה פרוטה.

קושי: והא מעיקרא דאית ביה שוה פרוטה עסקינן, דקתני אשם ודאי!

תירוץ: אמר ליה: ההיא חתיכה דלא נותר היא שויה פרוטה.

קושי: והא יש אוכל אכילה אחת דקתני ביה נותר, וקתני: **מביא ארבע חטאות ואשם אחד!**

תירוץ: ההיא בגסה, וההיא בדקה; אי נמי ההיא בימות הגשמים, הכא בימות החמה.

משנה שלנו – חתיכת חלב וחתיכת חלב נותר מביא חטאת ואשם תלוי (ולא מביא אשם ודאי על מעילה)	משנה בדף יג – מקרה שיש בו נותר – מביא ארבע חטאות ואשם אחד
הסתירה	אין בו חיוב מעילה בנותר
פתרון 1	אין בו שוה פרוטה - דקה
	יש בו שוה פרוטה - גסה
	יש בו שוה פרוטה – בימות הגשמים

אכל אחד את הראשונה כו'.

קוש' : אמר ליה רבא לרב נחמן : ומי אמר ר"ש איסור חל איסור? והא תניא, **רבי שמעון אומר: האוכל נבלה ביום הכיפורים - פטור!**

תירוץ : אמר רב ששת בריה דרב אידי : כגון דאכל כוליא בחלבה.

קוש' : וכוליא בחלבה נמי הא קאי עלה באיסור עולין, היכי אתי איסור נותר חייל עלה! ו

הצעת תירוץ ודחיתו: כי תימא: סבירא ליה לר"ש דנותר איסור חמור הוא וחייל על איסור קל דעולין, והא נבלה דאיסור קל הוא, ויום הכיפורים דאיסור חמור הוא, ולא קאתי איסור יום כיפורים דחמור וחייל על נבלה דקל הוא!

תירוץ : אלא, בקדשים גלי רחמנא דאתי איסור חל על איסור דתניא: **אשר יר' - לרבות את האימורין, ואימורין קאי עליהו באיסור עולין, וחלב קאי עליהו באיסור כרת, וקאתי איסור טומאה חייל עליה. חיזוק לתירוץ :** תדע שכן הוא, דהא רבי סבירא ליה איסור חל על איסור, וה"מ איסור חמור על איסור קל, אבל איסור קל על איסור חמור לא, ובקדשים שמעינן ליה דאמר: איסור קל על איסור חמור נמי חייל, דהא איסור מעילה קל הוא - מיתה, ואיסור קדשים איסור חמור - כרת, ואתי איסור מיתה חייל על איסור כרת, דתניא, **רבי אומר: כל חזב יר' - לרבות אימורי קדשים קלים למעילה, ומעילה איסור מיתה וקא חייל על איסור חלב דאיסור כרת הוא, ש"מ: בקדשים גלי קרא.**

קוש' : והא תניא, **ר"ש אומר: אין פיגול בעולין ואין נותר בעולין!**

תירוץ : אלא תנאי היא ואליבא דר"ש, דאיכא דאמרי: בקדשים איסור חל על איסור, וא"ד: בקדשים נמי אין איסור חל על איסור.

קוש' על שיטת אחת : ולמ"ד: בקדשים נמי אין איסור חל על איסור, **כל חזב יר'** מאי עביד ליה?

תירוץ : מוקים ליה בולדי קדשים, דקסברי: ולדי קדשים בהוייתן יהו קדושים, דתרוייהו בהדדי אתו.

המצב	שלב בירור הספק	הדין
המביא אשם תלוי ונודע לו שלא חטא	אם עד שלא נשחט	ר' מאיר: יצא וירעה בעדר
	הטעם	כיון דלא צריך ליה לא מקדיש ליה
אשם ודאי אינו כן – הביא אשם ודאי ונתברר שלא אשם שור הנסקל אינו כן עגלה ערופה אינו כן	אם משנשחט נודע לו	ישפך הדם והבשר יצא לבית השריפה
	נורק הדם	ר' יוסי אומר: אפילו הדם בכוס - יזרק יאכל
אשם ודאי אינו כן – הביא אשם ודאי ונתברר שלא אשם שור הנסקל אינו כן עגלה ערופה אינו כן	עד שלא נשחט	יצא וירעה בעדר
	משנשחט	הרי זה יקבר
שור הנסקל אינו כן עגלה ערופה אינו כן	נורק הדם	הבשר יצא לבית השריפה
	עד שלא נסקל	יצא וירעה בעדר
עגלה ערופה אינו כן	משנסקל	מותר בהנאה
	עד שלא נערפה	תצא ותרעה בעדר
	משנערפה	תקבר במקומה, שעל ספק באה מתחלה, כיפרה ספקה והלכה לה

תנא : בין שנודע לו שחטא ובין נודע לו שלא חטא פליגי ר"מ ורבנן,

בנודע לו שחטא	ובנודע לו שלא חטא
להודיעך כחו דר"מ, דאע"ג דידע דחטא, כיון דבעידנא דאפרשיה לא ידע - תצא ותרעה בעדר	להודיעך כחו דרבנן, דאע"ג דלא חטא, כיון דבעידנא דאפרשיה לא ידע - לבו נוקפו הוה, הלכך גמר ומקדיש

